Č.j. S 22/01- 591/01-OF V Brně dne 15.5.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 22/01-OF, zahájeném dne 1.3.2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a v souladu s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Tyco International Ltd., se sídlem The Zurich Centre, Second Floor, 90 Pitts Bay Road, Pembroke, HM 08 Bermudy, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 28.8.2000 JUDr. Josefem Vejmelkou, advokátem AK Freshfields Bruckhaus Deringer, se sídlem Italská 27, 120 00 Praha 2, ve věci udělení povolení ke spojení podniků Tyco International Ltd., se sídlem The Zurich Centre, Second Floor, 90 Pitts Bay Road, Pembroke, HM 08 Bermudy a Mallinckrodt Inc., se sídlem 675 McDonnel Boulevard, St. Luis, Missouri 63134, USA, ve smyslu § 8a zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění uvedených změn a doplňků, vydává jako orgán příslušný podle § 11 odst. 1 písm. a) téhož zákona toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků, k němuž došlo tím, že na základě Dohody a plánu sloučení společností Tyco Acquisition Corp. VI. (100% dceřiná společnost společnosti Tyco International Ltd., se sídlem The Zurich Centre, Second Floor, 90 Pitts Bay Road, Pembroke, HM 08 Bermudy) a Mallinckrodt Inc., se sídlem 675 McDonnel Boulevard, St. Luis, Missouri 63134, USA, ze dne 28.6.2000 byly výše uvedené smluvní strany sloučeny, a v důsledku toho získala společnost Tyco úplnou nepřímou kontrolu nad podnikem Mallinckrodt, je ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., jednáním, k němuž došlo v cizině a jehož účinky se projevují na tuzemském trhu. Toto spojení podniků se podle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 465/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 1.3.2001 na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Tyco International Ltd., se sídlem The Zurich Centre, Second Floor, 90 Pitts Bay Road, Pembroke, HM 08 Bermudy (dále jen „Tyco“), zastoupená na základě plné moci ze dne 28.8.2000 JUDr. Josefem Vejmelkou, advokátem Freshfields Bruckhaus Deringer, Italská 27, 120 00 Praha 2, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků Tyco a Mallinckrodt Inc., se sídlem 675 McDonnell Boulevard, St. Luis, Missouri 63134, USA (dále jen „Mallinckrodt“).

Po obdržení písemného návrhu na zahájení správního řízení Úřad zjistil, že podání neobsahuje veškeré náležitosti, a proto jej rozhodnutím č.j. 12A/01-7/01-OF ze dne 5.3.2001 přerušil ve smyslu § 29 odst. 1 správního řádu do doby odstranění nedostatků podání.

Dne 28.3.2001 byly vyžádané náležitosti podání doplněny a počínaje tímto dnem Úřad, v souladu s § 29 odst. 4 správního řádu, pokračoval ve správním řízení, což bylo účastníku řízení oznámeno dopisem č.j. S 12/01-298/01-OF.

Dopisem č.j. S 22/01-418/01-OF ze dne 9.4.2001 bylo účastníku řízení oznámeno, že došlo ke změně evidenčního čísla správního řízení z původního S 12/01 na S 22/01.

Ke spojení podniků došlo ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 130/2000 Sb. (dále jen „zákon“) na základě Dohody o plánu a sloučení ze dne 28.6.2000, v jejímž důsledku získala společnost Tyco úplnou nepřímou kontrolu nad podnikem Mallinckrodt.

Podklady pro správní řízení:

- návrh na zahájení správního řízení
- doklad o zaplacení správního poplatku
- informace o spojovaných společnostech
- informace o konkurenčních společnostech
- kopie výpisů z obchodního rejstříku spojovaných společností
- plná moc k zastupování účastníka řízení
- informace o dodávkách spojovaných podniků na tuzemský trh a další podklady pro vymezení relevantního trhu
- rozbor postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- výhody spojení
- názory konkurentů spojovaných společností na možné dopady spojení

Charakteristika spojovaných subjektů

Tyco International Ltd.

Tyco International Ltd. je výrobní a servisní společností, která prostřednictvím svých dceřinných společností v celosvětovém měřítku:

- navrhuje, vyrábí, instaluje a zajišťuje servis detektorů požáru a protipožárních systémů a instaluje, monitoruje a provádí údržbu elektronických zabezpečovacích systémů,
- navrhuje, vyrábí a distribuuje jednorázové zdravotnické výrobky a další speciální produkty,
- navrhuje, konstruuje, vyrábí, instaluje, provozuje a provádí údržbu systémů podmořské kabelové komunikace,

- navrhuje, vyrábí a distribuuje elektrické a elektronické komponenty a vícevrstvé desky tištěných spojů,
- navrhuje, vyrábí a distribuuje výrobky pro kontrolu průtoku a poskytuje poradenské služby v oblasti životního prostředí,

Společnost Tyco zaujímá jedno z předních míst na celosvětovém trhu výroby, instalace a servisu protipožárních systémů a zabezpečovacích systémů. Rovněž zaujímá silnou pozici na trhu zdravotnických výrobků z plastů a dalších zdravotnických potřeb a výrobků pro kontrolu průtoku kapalin. Společnost působí v 80 zemích světa a zaměstnává okolo 180 000 zaměstnanců, kterým poskytuje dobré pracovní zázemí a možnosti dalšího odborného růstu. Základní motto společnosti je vycházet z potřeb trhu a zákazníků a být nápomocna řešení jejich problémů ve výše uvedených oblastech působení skupiny Tyco.

Celosvětový prodejní obrat skupiny Tyco činil v roce 1999 …….

V České republice podniká Tyco prostřednictvím těchto šesti dceřinných společností:
- Tyco Electronics Czech s.r.o., se sídlem Kuřim
- SET EC s.r.o., se sídlem Trutnov, Komenského 821
- ZETTLER ČR, spol. s r.o., se sídlem Liberec 23, Proletářská 447
- WORMALD CZ, s.r.o., se sídlem Praha 10, Benešovská 8
- RAYCHEM spol. s r.o., se sídlem Praha 4, Novodvorská 82
- Tyco Electronics EC Trutnov s.r.o., se sídlem Trutnov, Komenského 821

Žádná z uvedených společností skupiny Tyco v České republice nepodniká na níže vymezených relevantních trzích. Předmět jejich podnikání je soustředěn do oblasti elektroniky, strojírenství a telekomunikací

Mallinckrodt Inc.

Druhým spojovaným podnikem je společnost Mallinckrodt Inc. Hlavní podnikatelské aktivity této společnosti jsou zaměřeny do oblasti zdravotnictví, kterou lze rozdělit do třech základních oblastí, a to respirační péče, diagnostické zobrazovací metody a analgetika. V uvedených třech oblastech Mallinckrodt v celosvětovém měřítku zajišťuje:
- dodávky a servis výrobků pro diagnostiku, monitorování a léčbu akutních a chronických dýchacích poruch a výrobků užívaných pro oxymetrii, intenzivní a alternativní péči a přístrojů pro okysličování krve
- dodávky kontrastních látek pro rentgenování, kontrastních médií pro zobrazování magnetickou rezonancí a výrobky pro diagnostiku nemocí užívané v radiologii, kardiologii a nukleární medicíně,
- dodávky analgetik užívaných k tišení bolesti

Počátky společnosti se datují do roku 1867, kdy začala působit v oblasti přírodních léčiv, která však posléze začala být vytlačována léčivy chemickými. Mallinckrodt byla rovněž mezi prvními společnostmi působícími v oblasti nukleární medicíny v polovině minulého století. Postupně se Mallinckrodt stala společností s celosvětovou působností a celkovým prodejním obratem skupiny Mallinckrodt …….. v roce 1999. Společnost zaujímá vedoucí úlohu v oblasti respirační péče v celosvětovém měřítku, přičemž tato oblast tvoří přibližně ….. celkového obratu skupiny Mallinckrodt. Dále působí v oblasti diagnostických zobrazovacích metod jako je magnetická rezonance pro vyšetření mozkové činnosti, nukleární medicína, ultrazvukové a jiné metody, jejichž podíl činí cca ….. obratu skupiny. Zbylých …. obratu skupiny Mallinckrodt tvoří dodávky analgetik užívaných k tišení bolesti.

V České republice skupina Mallinckrodt nezaložila žádnou dceřinou společnost a ani se majetkově nepodílí na podnikání jiné osoby.

Podstata spojení

Spojení podniků Tyco a Mallinckrodt se uskutečnilo podle právna státu New York na základě Dohody a plánu spojení ze dne 28.června 2000, a to následujícími dvěma kroky:

1. Společnost EVM Merger Corp., která je 100%-ní dceřinou společností dceřiné společnosti účastníka řízení, Tyco Acquisition Corp. VI., se sloučila s Mallinckrodt tak, že EVM Merger Corp. byla zanikající společností a Mallinckrodt společností nástupnickou. Na Mallinckrodt jako nástupnickou společnost přešel veškerý majetek, práva, výsady, plné moci a frančízy EVM Merger. Corp., jakož i její veškeré dluhy, závazky a povinnosti
2. V souladu s výše uvedenou Dohodou a plánem sloučení se měl Mallinckrodt po sloučení s EVM Merger Corp. uskutečněném způsobem popsaným v bodě 1. stát 100% dceřinou společností Tyco Acquisition Corp. VI. Tohoto cíle bylo dosaženo výměnou akcií Tyco za akcie Mallinckrodt. Akcionáři Mallinckrodt tedy převedli svoje akcie na účastníka řízení a jako úplatu získali odpovídající balík akcií Tyco.

V důsledku výše popsané transakce získala Tyco úplnou nepřímou kontrolu nad společností Mallinckrodt a jejími dceřinými společnostmi. Tím došlo ke spojení podniků ve smyslu § 8 odst. 2 zákona.

Výše popsané spojení podniků Tyco a Mallinckrodt bylo povoleno rozhodnutím Evropské komise sp. zn. COMP/M.2074 ze dne 28. září 2000.

Výrobky dodávané stranami spojení na tuzemský trh

Oba spojované subjekty na tuzemský trh dodávají přístroje pro zdravotnická zařízení. Patří sem veškeré nástroje, přístroje, zařízení či materiály užívané jak lékaři (jak v nemocnicích tak i mimo ně) pro diagnostiku, monitorování, léčbu nebo zmírnění nemocí, poranění či postižení, za účelem šetření, výměny či modifikace lidské anatomie, fyziologie, nebo kontroly početí. Existuje celá řada výrobců (jak v Evropě tak i mimo ni) prodávajících přístroje pro zdravotnická zařízení v Evropě.

Výrobkovou skupinu přístrojů pro zdravotnická zařízení je možno dle účelu použití rozdělit na následující výrobky, které nejsou vzájemně zastupitelné:

- endotrachiální trubice s příslušenstvím

Endotrachiální trubice se užívají ve spojení s anestézií a/nebo okysličováním krve v rámci intenzivní péče. Zavádějí se za účelem uvolnění dýchacích cest, ochrany dolních cest dýchacích před vdechnutím zvratků či jiných cizích tělísek, poskytnutí snadnějšího přístupu pro odsávání a poskytnutí bezpečnějšího a snadnějšího přístupu pro mechanické okysličování krve.

Endotrachiální trubice lze dělit na trubice standardní (např. základní trubice pro dospělé a pediatrické trubice), speciální (např. předem tvarované trubice, trubice pro laserové operace, trubice s dvojitým lumenem, zesílené trubice atd.) a dále endotrachiální příslušenství (otočné spojky, měřiče tlaku, držáky trubic, sondy, výztuže úst atd.)

- hrudní drenovací katetry

Hrudní drenovací katetry slouží k obnovení okysličování krve pomocí plic a k rozpínání plic v pohrudnici po zeslabení jejich funkce následkem operace či traumatu.

Existují dva základní typy hrudních drenovacích katetrů:

- hrudní katetry – jsou vyrobeny z pružného PVC, odolného vůči tvoření smyček, a jsou navrženy tak, aby mohly výt zavedeny otevřeným hrudníkem během operace. Hrudní katetr je tvořen plastovou trubicí (v řadě velikostí) vyrobenou z PVC. Rovnoběžná hřídel vyúsťuje na proximálním konci do špičatého trychtýřovitého spoje, distální konec je pak otevřený, až 6 odsávacích otvorů je vyřezáno do vzdálenosti 4 cm od špičky. Pro zajištění přiléhavosti mezi žebry se katetr zavádí drobným kožním řezem. Špičatý konec katetru se uchytí a zavede řezem, otvor na proximální straně se pak ponechá ve vzdálenosti asi 6 cm od hrudní dutiny.
- trokární katetry – slouží v podstatě ke stejnému účelu jako hrudní katetry. Trokární katetry jsou zabaleny do odstranitelné, ostré a neohebné sondy (trokar). Ostrý trokar umožňuje, aby lékař katetrem prorazil a pronikl do hrudníku a měkké tkáně za použití tlaku. Tyto jsou často používány tam, kde hrudník musí být proražen z vnější strany. Proto se trokárních katetrů nejvíce používá na jednotkách první pomoci a příležitostně také na jednotkách intenzivní péče, kde se umístění katetrů vyžaduje pro jiné než operativní účely.

- odsávací katetry

U pacientů, u kterých se provádí mechanické okysličování krve, zabraňuje endotrachiální trubice zavedená do pacientovy průdušnice běžnému odstraňování plicních výměšků pomocí pohybového procesu sliznice v průdušnici. Plicní výměšky se proto shromažďují na dně endotrachiální trubice. Pokud se tyto výměšky neodstraní, dojde k poklesu koncentrace kyslíku v krvi pacienta. Účelem odsávacích katetrů je periodické odstraňování těchto plicních výměšků.

Odsávací katetry se dělí do dvou kategorií, které nejsou vzájemně zastupitelné:

- uzavřené odsávací katetry – jsou začleněny do okysličovacího okruhu a umožňují zdravotnickému personálu provádět odsávání, aniž by se přitom narušil přísun okysličování krve. Navíc je katetr součástí uzavřeného systému, externí odsávací trubici lze připojit k odsávacímu katetru prostřednictvím chlopně, čímž se zabrání výskytu bakterií v katetru a není tak potřeba odstraňovat katetr po každém odsávání (lze tak opakovaně používat katetr po dobu až 24 hodin). Uzavřené odsávací katetry se proto používají pouze u pacientů, u kterých se provádí okysličování krve.

- otevřené atraumatické odsávací katetry – na rozdíl od uzavřených odsávacích katetrů netvoří součást žádného uzavřeného systému a musí být odstraněny po každém odsávání, aby nedošlo k výskytu bakterií. Poté, co zdravotnický personál jednotky intenzivní péče odpojí okysličovací okruh z dýchacích cest pacienta, zavede odsávací katetr do pacientovy endotrachiální trubice. Druhý konec odsávacího katetru je připojen ke stěnovému vakuovému systému na jednotce intenzivní péče. Jakmile personál zjistí nepatrný odpor během zavádění, aplikuje odsávací vakuum, čímž zabrání ukládání plicních výměšků pod endotrachiální trubicí. Po vytažení odsávacího katetru z endotrachiální trubice je pacient znovu napojen na okysličovací okruh.

- trubice pro tracheostomii

Trubice pro tracheostomii jsou typem zařízení pro řízení dýchání. Pacientu, jehož léčba vyžaduje mechanické okysličování krve, lze zavést endotrachiální trubici nosní nebo ústní

dutinou nebo se okysličování krve provádí pomocí jiného zařízení, které splňuje tento účel (např. laryngitickou maskou). V případech, kdy dojde k ucpání horních cest dýchacích (včetně případů vážného poškození obličeje), však nelze endotrachiální trubici použít, a tato musí být nahrazena trubicí pro tracheostomii.

Trubice pro tracheostomii se zavádí také v případech, kdy léčba pacienta vyžaduje dlouhodobé okysličování krve (např. při léčbě nedostatečné respirační funkce plic). Tento postup zabraňuje poškození hrtanu vzniklému následkem dlouhodobě zavedené trubice a také usnadňuje péči o pacienta a jeho pozdější odpojení od přístrojů usnadňujících dýchání. Navíc léčba některých pacientů vyžaduje zavedení trubice pro tracheostomii i přesto, že okysličování krve u nich není zapotřebí – jako je tomu např. u pacientů po odstranění hrtanu nebo u pacientů s chronickým astmatem.

Výše uvedené výrobky dodávají na tuzemský trh obě spojované společnosti Společnost Tyco kromě toho do ČR dováží následující výrobky patřící do skupiny přístrojů pro zdravotnická zařízení:

- příslušenství pro inhalační terapii
- žaludeční trubice
- trubice pro nasogastrální výživu
- aktivní zvlhčovače

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele (zákazníka).

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které jsou spotřebitelem považovány za zaměnitelné nebo nahraditelné díky svým vlastnostem, cenám a zamýšlenému použití.

Geografický trh zahrnuje území, v němž dané podniky dodávají výrobky a kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zjevně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Na základě výše uvedených skutečností byl relevantní trh pro účely posouzení spojení podniků vymezen z hlediska:

Na základě výše uvedených skutečností vymezil úřad **relevantní trh** pro účely posuzovaného spojení podniků takto:

Z hlediska **výrobkového** jde o tyto trhy:

- **trh endotrachiálních trubic s příslušenstvím,**
- **trh hrudních drenovacích katetrů**

- **trh uzavřených odsávacích katetrů**
- **trh otevřených atraumatických katetrů**
- **trh trubic pro tracheostomii**

Z hlediska **geografického** jde o trh vymezený územím České republiky, neboť podmínky pro dodávky uvedených výrobků jsou na celém území ČR dostatečně homogenní.

Z hlediska **časového** jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami.

Postavení spojovaných subjektů na relevantních trzích a posouzení dopadů spojení na tento trh

Dle informací úřadu neexistuje žádný nezávislý oficiální zdroj statistických údajů, týkajících se prodeje jednotlivých relevantních skupin výrobků. Stanovení podílu na trhu u jednotlivých soutěžitelů se opírá o informace získané od účastníků řízení a dalších distribučních firem, které dodávají uvedené výrobky do nemocničních zařízení.

Pro posouzení dopadů uvedeného spojení podniků se Úřad zabýval zejména strukturou spojením dotčených trhů, podílem spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční silou, právními a jinými překážkami vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možností volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývojem nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřebami a zájmy spotřebitelů, jakož i výzkumem a vývojem, jehož výsledky vedou ku prospěchu spotřebitele, a dalšími skutečnostmi pro relevantní trh charakteristickými.

Na tuzemský trh endotrachiálních trubic s příslušenstvím v roce 2000 dodávaly své výrobky oba spojované subjekty. Podíl společnosti Tyco na celkovém obratu byl …., podíl Mallinckrodt cca …... Po spojení tedy dojde k navýšení podílu spojeného podniku nad 30 % celkového obratu daného trhu.

V souvislosti s trhem endotrachiálních trubic s příslušenstvím je třeba uvést, že společnost Tyco převedla v loňském roce svoji divizi Sheridan specializovanou na tyto výrobky na americkou společnost Hudson Respiratori Care, Inc. Divize Sheridan Line byla součástí dceřiné společnosti účastníka řízení, a to společnosti Tyco Heathcare Group LP, a byla zaměřena na výrobu standardních i speciálních endotrachiálních trubic a příslušenství. V listopadu 2000 společnost Tyco Heathcare Group LP prodala divizi Sheridan Line americké společnosti Hudson Respiratory Care, Inc. formou „assets deal“, který zahrnoval výrobní zařízení a stroje užívané při výrobě, související inventář, celosvětový seznam zákazníků a související goodwill, existující prodejní bázi globálního obchodu, patenty a ochranné známky. Z majetku užívaného divizí Sheridan Line si společnost Health Care Group LP ponechala pouze stavby a majetek nacházející se ve výrobním zařízení, které se však nebude užívat k výrobě endotrachiálních trubic.

Společnost Tyco nadále vyrábí endotrachiální trubice, jejichž produkce je situována v Thajsku. V roce 1999 tato produkce pod značkou Curity tvořila cca ….. celkového výrobního obratu společnosti na relevantním trhu.

Na tuzemský trh dodávají endotrachiální trubice s příslušenstvím prostřednictvím distributorů další společnosti, a to např. Willi Rüsh AG, Portex.

Na tuzemský trh hrudních drenovacích katetrů dodávaly v roce 2000 své výrobky obě spojované společnosti. Podíl společnosti Tyco na tomto trhu byl cca …., podíl společnosti Mallinckrodt byl cca ….. Po spojení nedojde k překročení hranice 30 % na trhu.

Na český trh dodávají uvedené výrobky prostřednictvím distributorů i další společnosti, a to např. Portex, Vygon.

Tuzemský trh uzavřených odsávacích katetrů byl v roce 2000 ovlivňován dodávkami obou spojovaných subjektů. Podíl společnosti Tyco před spojením byl …., podíl Mallinckrodt ….. S ohledem na nízký podíl společnosti Mallinckrodt na trhu uzavřených odsávacích katetrů lze konstatovat, že v důsledku nebude postavení společnosti Tyco výrazněji posíleno.

Na tuzemský trh dodávají uzavřené odsávací katetry prostřednictvím distributorů další společnosti, a to např. Portex.

Na tuzemský trh otevřených atraumatických odsávacích katetrů dodávaly v roce 2000 své výrobky oba spojované subjekty. Podíl společnosti Tyco činil cca …., podíl Mallinckrodt cca ….. V důsledku spojení nedojde k překročení hranice 30 % na trhu.

Dalšími společnostmi, které na tuzemský trh dodávají prostřednictvím distributorů otevřené atraumatické odsávací katetry, jsou např. Portex, Vygon, Dahlhausen AG.

Na tuzemský trh trubic pro tracheostomii dodávaly v roce 2000 své výrobky obě spojované společnosti. Podíl společnosti Tyco na tomto trhu tvořil cca …. z celkového obratu, podíl společnosti Mallinckrodt byl cca …... Po spojení nebude překročena hranice 30 % z celkového obratu na daném trhu.

Trubice pro tracheostomii dodávají na tuzemský trh prostřednictvím distributorů i další společnosti, a to např. Willi Rüsh AG, Portex.

Jelikož na všech vymezených relevantních trzích v ČR působí obě spojované společnosti, dojde zde po spojení k navýšení tržních podílů. K překročení hranice 30 % z celkového obratu však dochází pouze na trhu endotrachiálních trubic s příslušenstvím a dále na trhu uzavřených odsávacích katetrů, kde však již před spojením byl podíl společnosti Tyco vyšší než 30% a po spojení se tento podíl zvýší pouze mírně.

Faktory ovlivňující vstup nových subjektů na relevantní trh

Obecně je možno trh přístrojů pro zdravotnická zařízení charakterizovat jako vysoce konkurenční, což je v převážné míře dáno následujícími faktory - velkou transparentností, omezenou velikostí finančních zdrojů zdravotnických zařízení a přítomností mnoha světových a tuzemských dodavatelů na tomto trhu. Důsledkem těchto faktorů je silný konkurenční boj, který má pozitivní dopad na zákazníka z hlediska nízkých cen na tuzemském trhu ve srovnání s okolními zeměmi, dodacích a platebních podmínek vůbec.

Odběratelem výrobků je celoplošná síť nemocnic a zdravotnických zařízení financovaných především z prostředků veřejného zdravotního pojištění, které se potýká s problémem nedostatku finančních zdrojů ke krytí výdajů spojených s provozem těchto zařízení. Vzhledem k této situaci vyvíjí tato zařízení tlak na snižování či alespoň na stagnaci cen zdravotních pomůcek a přístrojů. Tento tlak v případě nárůstu cen výrobků u dodavatelů v této oblasti vede často k poklesu poptávky a tím i spotřeby zdravotnických přístrojů. Tento všeobecný popis situace platí i v oblasti vymezeného relevantního trhu endotrachiálních trubic a trhu uzavřených odsávacích katetrů a ovlivňuje tak vstup potencionálního soutěžitele na tento trh.

Vzhledem k všeobecné situaci na tomto trhu je vstup nového soutěžitele méně atraktivní i z hlediska nízké obchodní marže, platebních a dodacích podmínek ze strany odběratelů a rovněž podmínek při získávání obchodních smluv na dodávky výrobků.

Co se týká přístupu k surovinám potřebných pro výrobu, lze surovinu snadno získat vzhledem k jejich komoditnímu charakteru od řady dodavatelů na surovinovém trhu za nízké ceny. Ostatní části výrobku (jako např. manžety pro dýchací trubice a další příslušenství) lze snadno získat od třetích osob, tj. výrobců ostatního vybavení.

Z hlediska technických překážek vstupu je možno konstatovat, že neexistují žádné významné překážky vstupu nového subjektu na trh. Současní dodavatelé přístrojů pro zdravotnická zařízení mohou bez obtíží vstoupit na relevantní trh vzhledem k tomu, že se jedná ve většině případů o výlisky z plastických hmot a základní výrobní proces (lisování PVC) je běžný na mnoha jiných trzích v oblasti přístrojů pro zdravotnické zařízení. Jednotliví výrobci v této oblasti vlastní jak výrobní stroje, tak i potřebnou volnou výrobní kapacitu. V rámci České republiky v oblasti dodávek zdravotních přístrojů působí několik desítek společností zabývajících se výrobou a distribucí zdravotních přístrojů z plastických hmot.

V oblasti know-how, patentů a práv k duševnímu vlastnictví používaných ve výrobě endotrachiálních trubic i uzavřených odsávacích katetrů je možno konstatovat, že technologické výrobní postupy již nejsou chráněny patenty či jinými právy k duševnímu vlastnictví.

Dané výrobky jsou charakterizovány nízkým podílem výdajů na výzkum a vývoj, vzhledem k poměrně malé technologické náročnosti a vzhledem k faktu, že uvedené výrobky jsou dodávány na relevantní trhy již po řadu let. Otázka výzkumu a vývoje v současné době tak nemá zásadní význam pro schopnost firem operujících na trhu konkurovat v dlouhodobém výhledu.

Celkové náklady, které musí potenciální dovozce pro vstup na trh vynaložit, nelze přesně odhadnout. Rozhodně však jejich výše nebude závažnou překážkou pro vstup na trh – např. pro budování prodejních systémů, pro podporu prodeje, reklamu a zákaznický servis lze totiž využít služeb a zkušeností řady distribučních firem zabývajících se dodávkami výrobků v oblasti přístrojů pro zdravotnická zařízení.

Z výše uvedeného vyplývá, že i přesto, že v důsledku spojení podniků Tyco a Mallinckrodt dosáhnou tyto společnosti na tuzemském trhu endotrachiálních trubic a příslušenství a uzavřených odsávacích katetrů podílu ve výši přesahující zákonnou domněnku narušení hospodářské soutěže, tedy podílu vyššího než 30% celkového obratu na trhu, nedojde zde k výraznějšímu omezení konkurenčního prostředí. Na daném trhu totiž působí více konkurenčních výrobců, kteří jsou odběratelům schopni nabídnout prostřednictvím své distribuční sítě cenově i kvalitativně shodné výrobky. Z hlediska možnosti vstupu nových subjektů neexistují na trhu žádné významnější překážky, trh je tedy pro nové potenciální dodavatele otevřený. Také přístup k surovinám a meziproduktům je v podstatě neomezený a finančně nenáročný.

Distribuční systém – přístup odběratelů k výrobkům

Veškeré výrobky spojovaných společností jsou vyráběny v zahraničí. Na český trh jsou dodávány prostřednictvím výhradních distributorů, kteří dováží hotové výrobky přímo ze skladů spojovaných podniků v zahraničí. Vzhledem k tomu, že spojované podniky dodávají veškeré své výrobky výlučně prostřednictvím svých distributorů, nemají ke konečným spotřebitelům žádný přímý smluvní ani jiný kontakt.

Výhradním distributorem výrobků skupiny Mallinckrodt je v ČR společnost MSM-Medical Systems Managament v.o.s. se sídlem Lhota, okres Příbram. Distributorem výrobků skupiny Tyco je v ČR společnost GPS Praha, spol. s r.o. se sídlem Praha.

Kromě těchto firem působí na trhu i velké množství distributorů, zastupující jiné zahraniční výrobce na relevantním trhu - např. společnost A care s.r.o. se sídlem Praha zastupující britskou firmu Portex-Hythe; společnost HOSPIMED, Praha zastupující firmu Rusch AG z SRN; společnost UNOMED se sídlem Praha v zastoupení společnosti Vygon, Dahlhausen CZ, spol. s r.o. v zastoupení společnosti Dahlhausen AG aj.

Konečným spotřebitelem výrobků jsou veřejná a soukromá zdravotnická zařízení, zejména oddělení intenzivní péče, ARO, ORL, kardiochirurgie atd. Vzhledem k množství a různorodosti těchto nemocničních zařízení nemá žádný jednotlivý spotřebitel podstatný podíl na prodeji zúčastněných stran na relevantních trzích.

Z hlediska dodacích a platebních podmínek je možno konstatovat, že dodávky vybraného sortimentu jsou uskutečňovány na základě výběrových či poptávkových řízení, veřejných soutěží nebo na základě okamžité potřeby formou jednorázové objednávky. Snahou nemocničních zařízení je omezit zásoby výrobků v centrálních skladech či nemocničních lékárnách a zároveň se nevázat na dodávky od jednoho dodavatele. Pro zákazníka je rovněž někdy nevýhodné uzavírat dlouhodobé smlouvy, neboť pak ztrácí možnost získat daný výrobek za momentálně nejvýhodnějších podmínek na trhu. Proto je obvyklé, že zdravotnická zařízení uzavírají jak rámcové kupní smlouvy, tak specifikují dodací platební či reklamační podmínky pouze na základě jednorázové objednávky vůči dodavatelům. Obvyklá četnost dodávek je pro menší zdravotnická zařízení 1-2x měsíčně, pro větší nemocnice 2-4x měsíčně.

Vzhledem k charakteru trhu je možno konstatovat, že dodací, platební a cenové podmínky dodávek výše uvedených zdravotních přístrojů jsou velmi proměnné. Protože se jedná o sterilní většinou spotřební materiál s omezenou dobou použitelnosti určený pro jednorázové použití, je obvykle dodáván v kusovém či malosériovém množství na základě jednotlivých objednávek dle aktuální potřeby daného výrobku. Velmi proměnná je i doba splatnosti faktur od několika týdnů do několika měsíců, neobvyklá není i roční splatnost faktury.

Judikatura EU

Úřad rozhoduje výhradně dle zákona o ochraně hospodářské soutěže, přihlíží však k platné judikatuře EU. Těchto judikátů úřad podpůrně využil pro vymezení relevantního trhu v daném případě.

Z judikátů EU úřad uvádí rozhodnutí Evropské komise ze dne 28.9.2000 No COMP/M.2074 – Tyco/Mallinckrodt, kterým byla akvizice shledána slučitelná se společným trhem EU. Evropská komise konstatovala, že obchodní aktivity obou společností se překrývají v oblasti zdravotních přístrojů a jako relevantní trh stanovila trh endotrachiálních trubic a geografický prostor EU. Dále byla konstatována existence více silných soutěžitelů na ovlivněných trzích, neexistence významných bariér pro vstup nového soutěžitele na dotčené trhy a silný vliv zdravotních zařízení na cenový vývoj na trhu a dodací podmínky výrobků. Společnost Tyco a Mallinckrodt se po spojení mohou obecně stát třetím nejvýznamnějším dodavatelem v oblasti zdravotních přístrojů po společnosti Johnson & Johnson a společnosti Baxter v prostoru trhu EU.

Právní rozbor

Podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona se za spojování podniků považuje též jednání, kdy jedna nebo víc osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku smlouvou nebo jiným způsobem, který umožňuje vliv na určování soutěžního chování soutěžitele.

Jednou z dceřiných společností společnosti Tyco International Ltd. je společnost Tyco Acquisition Corp. VI.. Její 100% dceřiná společnost EVM Merger Corp. uzavřela dne

28.6.2000 Dohodu a plán sloučení se společností Maliinckrodt. Na základě této dohody byly uvedené smluvní strany sloučeny (EVM Merger Corp. jako společnost zanikající, Mallinckrodt jako nástupnická), čímž společnost Tyco získala úplnou nepřímou kontrolu nad podnikem Mallinckrodt. Tím tedy došlo ke spojení podniků ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona.

Posuzované spojení je svým charakterem spojením horizontálním, neboť společnosti Tyco a Mallinckrodt si na tuzemském trhu navzájem konkurují v dodávkách určitých druhů přístrojů pro zdravotnická zařízení.

Na trhu endotrachiálních trubic a příslušenství a na trhu uzavřených odsávacích katetrů přitom v důsledku spojení dochází k navýšení tržního podílu spojeného podniku nad 30 %.

Z výše uvedeného vyplývá, že spojení zahraničních subjektů, k němuž došlo v cizině, se svými účinky projeví i na tuzemském trhu. Z toho důvodu spojení uvedených podniků podléhá ve smyslu § 2 odst. 3 zákona řízení před úřadem.

V souvislosti s posuzováním účinků spojení oslovil úřad nejvýznamnější konkurenty spojovaných podniků – distribuční společnosti A care; Hospimed, spol. s r.o.; Unomed, spol. s r.o.; Dahlhausen CZ, spol. s r.o. - se žádostí o vyjádření, zda se předmětným spojením cítí ohroženi. Žádný z oslovených konkurentů takové obavy nevyjádřil.

Hospodářské výhody spojení

Podle § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Z předložených výhod posoudil úřad jako nejvýznamnější z hlediska podpory technického a ekonomického rozvoje a přínosu pro spotřebitele následující výhody:

- spojení povede k rozšíření výrobní, distribuční, výzkumné a vývojové kapacity spojovaných podniků
- dojde ke zlepšení a rozšíření stávajícího sortimentu finálních výrobků
- dojde k rozšíření informací o technologii a know-how
- budou uskutečněna racionalizační opatření, která uvolní rozsáhlé finanční zdroje, které bude možno využít pro vývoj nových a zdokonalování stávajících výrobků, zkvalitnění servisu pro zákazníky při zachování stávajících cen, popř. u některých výrobků při jejich snížení
- společné investice na výzkum a vývoj povedou k vývoji nových originálních výrobků, k použití dosud nevyužitých technologií, rozšíření výroby a zvýšení kvality a produktivity
- zvýšené investice na vývoj a výzkum umožní pohotověji reagovat na aktuální požadavky spotřebitelů
- zavedením společné distribuce se sníží její náklady, jakožto i náklady na administrativu spojenou s odbytem, dojde ke zkrácení dodacích lhůt, k rozšíření prodeje v České republice a tím i k zvýšení nabídky určené konečnému spotřebiteli
- zvýšení efektivity distribuce umožní rychleji reagovat na aktuální trendy vyžadované odběrateli a spotřebiteli v této oblasti
- dojde k optimalizaci jak výrobních, tak i distribučních zdrojů, čímž se zlepší jejich využití

Konkrétní výhody plynoucí z daného spojení pro konečného spotřebitele spočívají zejména ve zlepšení kvality stávajících výrobků, rozšíření nabízeného sortimentu a dále ve schopnosti spojovaných společností přizpůsobit se a lépe reagovat na požadavky trhu.

Posouzením výhod ve vazbě k míře narušení hospodářské soutěže, projevující se na tuzemském trhu v důsledku spojení uskutečněného v zahraničí, dospěl úřad k závěru, že výhody, které spojení přinese, převáží újmu, která narušením hospodářské soutěže vznikne, a že uvedené účinky spojení na tuzemském trhu budou vyváženy výhodami, na nichž v delším časovém horizontu bude participovat i spotřebitel.

Úřad v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona zveřejnil v Obchodním věstníku č. 11/01 ze dne 14.3.2001 oznámení o podání návrhu na zahájení správního řízení ve věci udělení povolení ke spojení výše uvedených podniků s tím, že případné připomínky je možné zaslat úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení. K uveřejněnému oznámení neobdržel úřad ve stanovené lhůtě žádnou připomínku.

Ve smyslu § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníka řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření dne 26.4.2001**.** Zástupce účastníka této možnosti využil, přičemž po seznámení vyjádřil s obsahem spisu souhlas a označil jej za kompletní a zcela vyjadřující současný stav věci.

Na základě všech shora uvedených skutečností a po posouzení dopadů spojení na tuzemský trh úřad rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Podání rozkladu má odkladný účinek.

JUDr. Luboš Rybák
pověřený řízením odboru fúzí

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Josef Vejmelka
Freshfields Bruckhaus Deringer
Italská 27
120 00 Praha 2